

HELSINGIN SEUDUN SUUNNAT

3 /2008

Ajankohtaiskatsaus seudun kehitykseen 4.9.2008

VÄESTÖ

Syntyneitä aiempaa
enemmän

ALUETALOUS

Talouden kasvu jatkui
edelleen

Suhdanneodotukset
heikentyneet

Kuluttajat menettäneet
luottamusta talouteen

TYÖMARKKINAT

Työllisen työvoiman
kasvuvauhti hidastui

Työttömien määrä ja
työttömyysaste yhä laskussa

HYVINVOINTI

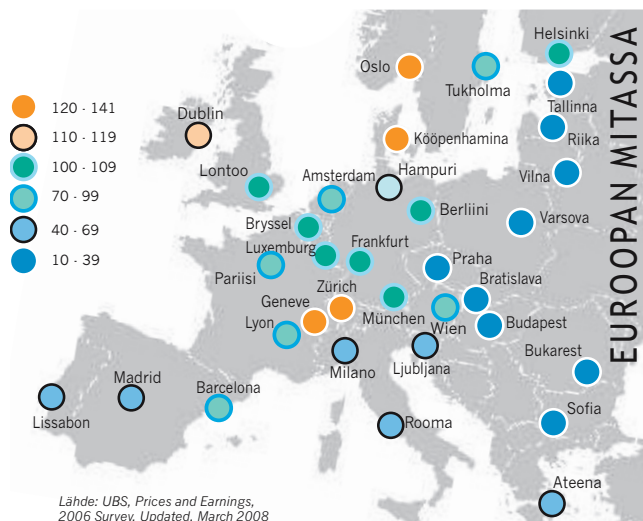
Toimeentulo- ja asumistuen
saajia entistä vähemmän

VALOKIILASSA

Jarkko Hintsala – Susanna
Kankaanpää

Ilmansuojelutyö
pääkaupunkiseudulla ja
Uudellamaalla

Bruttopalkka Euroopan kaupungeissa (New York = 100)

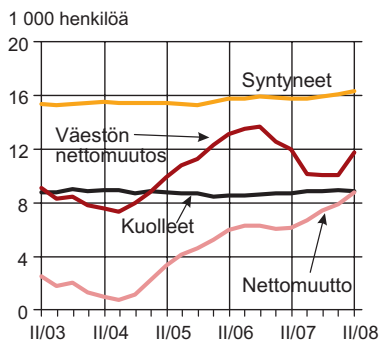
Helsingissä ja New Yorkissa palkat lähes samaa tasoa

Helsingissä bruttopalkkataso on lähes neljä prosenttia korkeampi kuin New Yorkissa. Korkeimmat palkat ansaitaan Kööpenhaminassa, Oslossa ja Zürichissä. Kahdessa ensiksi mainitussa kaupungissa ne ovat noin 40 prosenttia New Yorkin tasoa korkeammat. Zürichissä bruttopalkan taso on 30 prosenttia vertailukohtetta korkeampi. Tukholmassa taso on hieman alhaisempi kuin New Yorkissa. Lontoossa, Luxemburgissa, Münchenissä ja Berliinissä ansaitaan saman verran kuin vertailukaupungissa. Alhaisimmat bruttopalkat ovat Itä-Euroopan kaupungeissa, kuten Vilnassa, Riikassa, Bukarestissa ja Sofiassa, jossa palkkataso on vain runsas kymmenesosa New Yorkin tasosta.

Nettopalkkojen suhteen tilanne näyttää jonkin verran erilaiselta. Helsingissä nettopalkat ovat noin 9 prosenttia New Yorkin tasoa korkeammat. Eniten työntekijöille jää käteen tuloa pakollisten maksujen jälkeen Zürichissä, jossa taso on 40 prosenttia New Yorkin tasoa korkeampi. Toiseksi eniten tuloja on käytettävissä Dublinissa ja kolmanneksi eniten Oslossa. Kööpenhaminassa nettotulot ovat 14 prosenttia New Yorkia korkeammat ja Tukholmassa noin 8 prosenttia alhaisemmat. Myös nettopalkoilla mitattuna Itä-Euroopan maiden taso on Euroopan alhaisimpia.

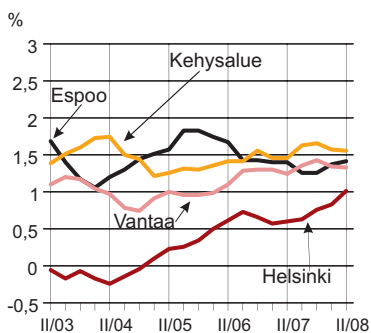
Vertailussa oli mukana tiedot 14 tavallisimman ammatin palkoista, sosiaalimaksuista ja tehdyistä työtunneista. Tietojen valintaperusteet eri kaupungeissa olivat samat työkokemuksen, iän, siviilisäädyn jne. suhteen. Indeksiä laskettaessa painotuksessa otettiin huomioon ammatinharjoittajien osuus työllisistä, kokonaistuloista ja sukupuolirakenteesta. Aineisto perustuu vuoden 2006 tietoihin, jotka on laskettu uudelleen huomioiden inflaatio- ja valuuttakurssikehitys sekä tuottavuuden kasvun myötävaikutus korkeampaan palkkatasoon. Mukana oli 71 kaupunkia eri puolilta maailmaa.

Väestön nettomuutos ja sen osatekijät Helsingin seudulla Liukuva vuosisumma

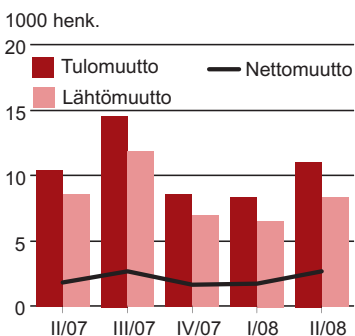
Lähde: Tilastokeskus, väestötalastot

Väestönmuutos Helsingin seudulla alueittain Osuus (%) väestöstä

Lähde: Tilastokeskus, väestötalastot

Tulo- ja lähtömuutto Helsingin seudulla

Lähde: Tilastokeskus, väestötalastot

VÄESTÖ

Syntyneitä aiempaa enemmän

Helsingin seudun asukasmäärä kasvoi toisella vuosineljänneksellä 4 770 asukkaalla. Siitä luonnollisen väestönkasvun osuus oli 2 090 henkilöä eli 44 prosenttia. Helsingin seudulla syntyi kuluvan vuoden toisella neljänneksellä 4 230 vauvaa, joka oli ennätyskellisen paljon. Edellisen kerran yhtä paljon vuosineljänneksen aikana syntyneitä oli vuoden 1994 toisella neljänneksellä. Viime vuoden huhti-kesäkuuhun verrattuna syntyi 224 lasta enemmän. Myös muuttovoitto oli runsasta: 2 670 henkilöä, kun vuosi sitten se oli 870 henkilöä vähemmän.

Helsingissä syntyi huhti-kesäkuussa 1 640 lasta, mikä on 51 vauvaa enemmän kuin vuosi sitten. Tulomuuttajia oli 1 140 lähtömuuttajia enemmän. Määrä on huomattavasti enemmän kuin edellisvuosien vastaavina ajankohtina. Helsingin väkiluku kasvoi 1 640 asukkaalla vuoden toisella neljänneksellä. Väestönkasvusta 69 prosenttia oli muuttovoitosta johtuvaa. Espoossa syntyneiden määrä on säilynyt jo pitkään samalla tasolla vuosineljänneksittäin ja uusia vauvoja syntyy vajaa 900 kolmen kuukauden aikana. Muuttovoitto sen sijaan oli huomattavan korkealla tasolla edellisvuosien vastaaviin ajankohtiin verrattuna. Espoon väkiluku kasvoi 910 asukkaalla. Espoossa väestömäärän lisäyksen taustalla on luonnollinen väestönkasvu, sillä muuttovoiton osuus oli 36 prosenttia.

Vantaallakin syntyneitä oli aiempaa enemmän. Heitä oli 730, joka oli 87 vauvaa enemmän kuin viime vuoden toisella neljänneksellä. Sen sijaan muuttovoittoa oli vähemmän kuin edellisten vuosien huhti-kesäkuussa. Myös Vantaan väestömäärän kasvu nojasi voimakkaasti syntyneiden enemmyyteen kuolleisiin nähden, sillä muuttovoiton osuus kuluvan vuoden toisen neljänneksen kasvusta oli vain viidesosa. Kehysalueella tilanne oli päinvastainen, sillä kaksi kolmasosaa väestömäärän lisäyksestä oli peräisin muuttovoitosta. Väestömäärä kasvoi 1 600 henkilöllä ja muuttovoittoa oli 1 070. Myös kehysalueella syntyneiden määrä oli korkeammalla tasolla kuin pitkään aikaan.

Ulkomailta edelleen muuttovoittoa

Muuttovoitto ulkomailta Helsingin seudulle on ollut voimakasta etenkin viime vuoden puolivälistä lähtien. Huhti-kesäkuussa ulkomailta saatu muuttovoitto oli 1 480 asukasta. Siitä vain viisi prosenttia kohdistui kehyskuntiin. Pääkaupunkiseudun ulkomaisesta muuttovoitosta Helsingin osuus oli 65 prosenttia. Tämän vuoden toisella neljänneksellä Helsinki sai ulkomailta muuttovoittoa 910 henkilöä, joka oli 320 henkilöä enemmän kuin vuosi sitten. Espoossakin kasvua oli huomattavasti edellisvuosien toisen neljänneksen määriin verrattuna. Siellä ulkomailta muuttaneita oli 290 lähtömuuttajia enemmän. Myös Vantaa sai ulkomaista muuttovoittoa edellisvuosia enemmän. Tulomuuttajien enemmisyys lähtömuuttajiin nähden oli 170 henkilöä, kun se vuotta aikaisemmin oli 60 henkilöä vähemmän.

Pääkaupunkiseudulta muutetaan kehysalueelle

Kehysalue on muuttovoittoaluetta seudun sisäisessä muuttoliikkeessä. Kuluva vuoden toisella neljänneksellä pääkaupunkiseudulta muutti kehysalueelle 2 650 henkilöä ja tulomuuttajia oli 1 380.

Helsingin muuttotappio muiden seudun kuntien suhteen oli 1 210 asukasta: Vantaalle muuttajia oli hieman enemmän kuin Espooseen siirtyneitä, joita oli noin 1 600 henkilöä kuluva vuoden toisella neljänneksellä. Myös Espoolla oli pieni muuttotappio seudun muiden kuntien suhteen, yhteensä 60 asukasta. Espoosta muuttaneista suurin osa siirtyi Helsinkiin. Vantaalla seudun sisäinen muuttoliike lisäsi asukasmäärää vain 10 henkilöä. Suurin osa Vantaalta muuttaneista lähti Helsinkiin, mutta myös kehyskuntiin muutettiin.

ALUETALOUS

Talouden kasvu jatkui edelleen

Helsingin seudun talouden kasvu jatkui edelleen vahvana viime keväänä. Tuotanto kasvoi Helsingin seudulla ennakoarvion mukaan 4,9 prosenttia vuoden 2008 toisella neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna. Kasvulukua nosti edellisvuotta suurempi työpäivien määrä, sillä pääsiäinen ajoittui viime vuonna toiselle ja tänä vuonna ensimmäiselle neljännekselle. Helsingin seudulla tuotannon kasvu oli vuoden toisella neljänneksellä selvästi vahvempaa kuin koko maassa, kuten on ollut koko viimeksi kuluneen vuoden ajan. Tuotannon kasvu on jatkunut laajapohjaisena, sillä sekä jalostusalat että lähes kaikki palvelualat olivat vahvassa kasvussa. Vuodesta 2003 seudun tuotanto on kasvanut 22 prosenttia, kun koko maassa nousu on ollut 18 prosenttia.

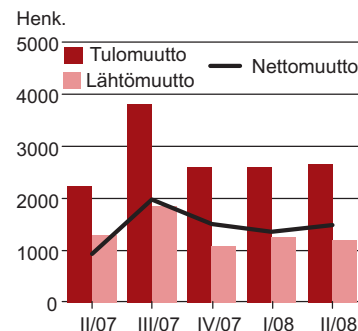
Suhdanneodotukset heikentyneet

Teollisuus ja rakentaminen

Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen suhdannekuva on tummentunut alkukesän aikana. Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa -40, kun saldoluku oli huhtikuuisessa tiedustelussa -7. Heinäkuussa 41 prosenttia vastaajista odotti suhdanteiden heikenevän ja 58 prosenttia alasta arvioi suhdanteiden pysyvän ennallaan. Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen suhdanneodotukset ovat koko maan keskiarvoa heikkomat.

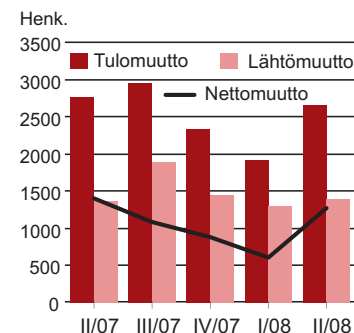
Tuotantomäärät ovat lisääntyneet toisella vuosineljänneksellä, ja tuotannon kasvu jatkunee myös seuraavan puolen vuoden aikana. Kasvun odotetaan olevan kuitenkin aiempaa hitaampaa. Tuotantokapasiteettia on aiempaa enemmän vapaana ja valmiiden tuotteiden varastot ovat myös vähän tavanomaista isommat. Heinäkuussa kapasiteetti oli täyskäytössä 79 prosentilla yrityksistä. Tilauskirjat ovat normaalia suuremmat. Henkilökunta on lisääntynyt alkukesän aikana, mutta syk-

Ulkomainen muuttovoitto Helsingin seudulle

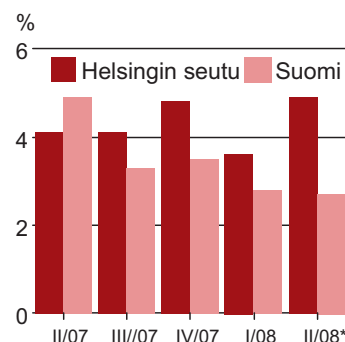
Lähde: Tilastokeskus, väestötillastot

Kehysalueen muuttovoitto pääkaupunkiseudulta

Lähde: Tilastokeskus, väestötillastot

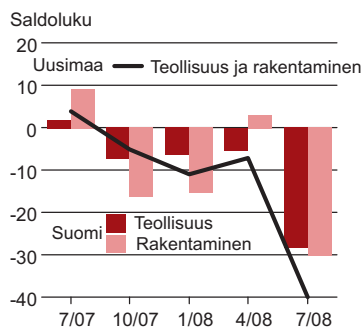
Tuotannon volyyymi Muutos (%) edellisestä vuodesta

* ennakoarvio

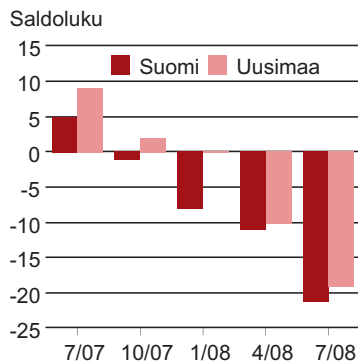
Lähde: Tilastokeskus, Kaupunkitutkimus TA Oy

Teollisuuden ja rakentamisen odotuksen suhdannenäkymistä

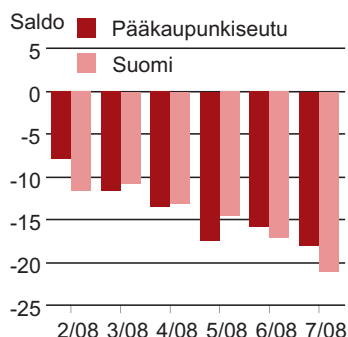
Lähde: Elinkeinoelämän keskusliitto EK, suhdannebarometri

Palveluyritysten odotukset suhdannenäkymistä

Lähde: Elinkeinoelämän keskusliitto EK, suhdannebarometri

Kotitalouksien odotukset Suomen talouden kehityksestä seuraavan 12 kuukauden aikana

Lähde: Tilastokeskus, kuluttajabarometri

syn myötä työvoimaa vähennettäneen hieman. Kustannukset ovat nousseet viime kuukausina hintoja enemmän, mutta kannattavuus on silti vuoden takaista parempi. Investoinnit ovat lisääntyneet vuoden takaiseen verrattuna.

Koko maan teollisuuden suhdannekuva on asteittain heikentynyt kesän aikana. Erityisesti odotukset loppuvuodelle ja ensi talvelle ovat aiempaa heikommat, ja yhä useampi yritys ennustaa suhdannekäännettä alaspäin. Suhdannenäkymiä mittaava saldoluku oli heinäkuussa -28 (huhtikuussa -5). Tämänhetkistä tilannetta kuvataan silti vielä hieman keskimäärin tavanomaista vahvemmaksi. Toimialoitteiset vaihtelut ovat yhä merkittäviä, ja esimerkiksi puuteollisuuden suhdannetilanne on jatkunut erittäin heikkona.

Tuotanto-odotukset lähikuukausille ovat varovaiset. Kasvuodotuksia on vielä kemianteollisuudella ja jonkin verran teknologiateollisuudella. Toimialoitteiset erot henkilöstökehityksessä ovat kuitenkin edelleen huomattavia.

Koko maan rakentamisen suhdanneodotukset ovat myös selvästi heikentyneet ja tuotannon kasvu jäikin alkukesällä vähäiseksi. Tämänhetkistä tilannetta kuvataan vielä jonkin verran tavanomaista vahvemmaksi, mutta loppuvuonna suhdanteiden odotetaan tummentuvan varsin yleisesti. Suhdanneodotuksia mittaava saldoluku oli heinäkuussa -30 (huhtikuussa +3). Yleiset suhdannenäkymät lähikuukausille ovat aiempaa vaisummat ja heikkenevää kehitystä ennusti 31 prosenttia, ja 68 prosenttia ei odottanut merkittäviä muutoksia markkinatilanteeseen loppuvuonna sekä vuodenvaihteessa. Työvoimapula on yhä yleinen ongelma.

Palvelut

Uudenmaan palveluyritysten ajantasainen suhdannetilanne oli heinäkuussa hieman normaalia parempi. Suhdanteiden odotetaan huononevan loppukesän ja syksyn aikana, saldoluku oli heinäkuussa -19. Huhtikuussa se oli -10. Heinäkuussa 67 prosenttia vastaajista odotti suhdanteiden pysyvän lähikuukausina ennallaan. Paranemista ennakoiti 7 prosenttia alasta ja 26 prosenttia yrityksistä uskoo suhdanteiden heikkenevän. Uudenmaan palveluvastaajien suhdanneodotukset ovat lähellä koko maan keskiarvoa.

Myynti on lisääntynyt huhti-kesäkuussa, ja myyntimäärät ovat myös vuoden takaista suurempia. Myynnin kasvu jatkuu loppuvuoden ajan, mutta lisäys jäänee hieman alkuvuotta vähäisemmäksi. Palveluyritysten henkilökunta on pysynyt pääosin ennallaan alkukesän aikana. Kannattavuus on keskimäärin vuoden takaisella tasolla, mutta kehitys vaihtelee suuresti yrityksittäin.

Koko maan palveluyritysten tämänhetkinen suhdannetilanne on EK:n tiedustelun mukaan vielä hieman tavanomaista vahvempi, mutta näkymät lähikuukausille ovat laskeneet jonkin verran. Myynnin kasvu on jatkunut kohtuullisena, mutta kustannuspaineet koetaan ongelmaksi. Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuun tiedustelussa -21 (huhtikuussa -11). Ongelmia ammattityövoiman rekrytoinnissa on kaikilla palvelualoilla, mutta tilanne on vaikein mm. kiinteistö- ja siivousalalla. Heinäkuussa 24 prosenttia kaikkien palvelualojen vastaajayrityksistä kärsi työvoimapulasta.

Kuluttajat menettäneet luottamustaan

Pääkaupunkiseudun kuluttajien luottamus talouskehitykseen on jatkanut jo viimesyksynä alkanutta heikkenemistään. Odotuksia kuvaava saldoluku oli heinäkuussa 10,9, kun se vielä tammikuussa oli 17,2. Kuten tavallisesti pääkaupunkiseudun kuluttajat ovat olleet koko maan kuluttajia myönteisempiä odotuksissaan ja koko maan saldoluku oli 6,5 heinäkuussa. Tammikuussa se oli 13,1. Mitä suurempi luvun positiivinen arvo on, sitä luottavaisempia kuluttajat ovat. Saldoluvussa on mukana kuluttajien odotukset makrotaloudesta kuten kansantalouden kehityksestä ja työttömyystilanteesta. Odotukset myös oman talouden tilanteesta sekä säästämismahdollisuuksista huomioidaan.

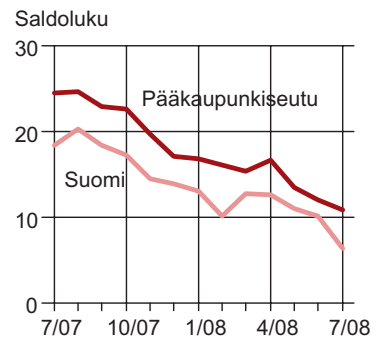
Pääkaupunkiseudun kuluttajien odotukset koko maan talouden kehityksestä ovat synkenneet jo viime vuoden loppupuolelta lähtien ja heinäkuussa ne olivat ennätyskellisen alhaiset. Tuolloin 46 prosenttia kyselyyn vastanneista oletti Suomen taloudellisen tilanteen vuoden kuluttua tämänhetkistä huonommaksi. Kuluttajista 39 prosenttia odottaa tilanteen säilyvän samanlaisena. Näkemykset olivat samantyyppiset koko maassa, jossa lähes puolet kuluttajakyselyn vastaajista odottaa huonompaa taloudellista tilannetta vuoden kuluttua ja 38 prosenttia luottaa tilanteen säilyvän tämänhetkisen kaltaisena.

Myös odotukset työllisyyskehityksestä synkenivät etenkin heinäkuussa, jolloin kolmasosa pääkaupunkiseudun kuluttajista oletti, että työttömiä on vuoden kuluttua enemmän kuin nyt. Huhtikuussa vastaava näkemys oli vajaalla neljäsosalla. Koko maassa näkemykset olivat lähes samanlaiset, vaikkakin hieman valoisammat kuin pääkaupunkiseudulla. Tämä olikin ainoa kuluttajabarometrin osa-alue, jossa näkemykset pääkaupunkiseudulla olivat muuta maata synkemmät.

Perinteisesti kuluttajat ovat luottaneet oman taloutensa myönteiseen kehitykseen. Pääkaupunkiseudulla toukokuussa ja heinäkuussa odotukset olivat heikommat kuin vuosikausiin. Hieman huonommaksi oman taloudellisen tilanteensa vuoden kuluttua oletti pääkaupunkiseudulla 14,6 prosenttia kuluttajista ja koko maassa vastaava osuus oli 15,9 prosenttia heinäkuussa. Paljon huonompaa tilannetta odottaa runsas prosentti vastaajista. Samanlaisena sen olettaa pysyvän pääkaupunkiseudulla 55 prosenttia kuluttajista ja koko maassa 57,1 prosenttia.

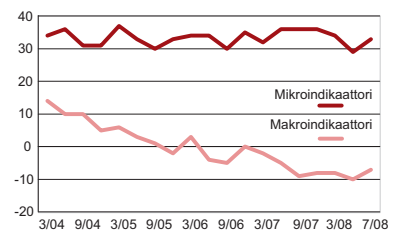
Luottamus oman talouden säästämismahdollisuuksiin on sen sijaan säilynyt suhteellisen vahvana. Pääkaupunkiseudun kuluttajista puolet olettaa hyvin todennäköisesti säästävänsä seuraavan vuoden aikana. Koko maassa vastaava osuus oli 43 prosenttia. Sekä pääkaupunkiseudulla että koko maassa 36 prosenttia kuluttajista melko todennäköisesti olettaa säästävänsä.

Kuluttajien luottamusindikaattori

Lähde: Tilastokeskus, kuluttajabarometri

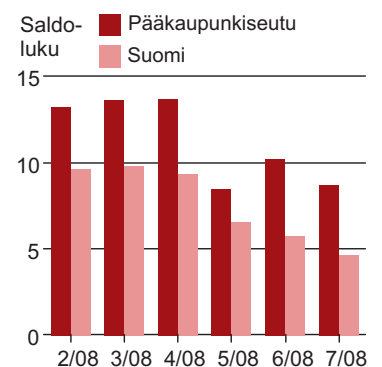
Kuluttajien mikro- ja makroindikaattorit

Mikroindikaattori: Oma talous ja säästämismahdollisuudet
Makroindikaattori: Suomen talous ja työttömyyden kehitys

Lähde: Tilastokeskus, kuluttajabarometri

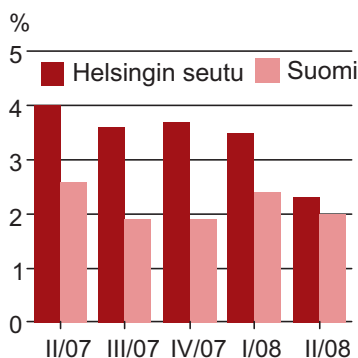
Kotitalouksien odotukset oman talouden kehityksestä seuraavan 12 kuukauden aikana

Lähde: Tilastokeskus, kuluttajabarometri

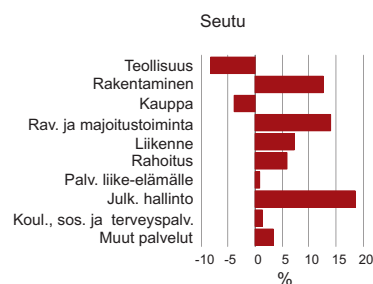
TYÖMARKKINAT

Työllinen työvoima

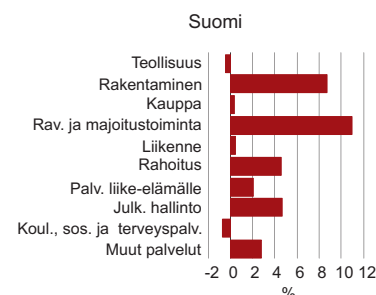
Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

Toimialojen kehitys Helsingin seudulla Työllisen työvoiman muutos (%) edellisestä vuodesta

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

Toimialojen kehitys Suomessa Työllisen työvoiman muutos (%) edellisestä vuodesta

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

Työllisen työvoiman kasvuvauhti hidastunut

Työllinen työvoima kasvoi lähes samaan tahtiin sekä Helsingin seudulla että koko maassa, noin kaksi prosenttia kuluvan vuoden toisella neljänneksellä. Helsingin seudun kasvuvauhti on laantunut koko maan kanssa samalle tasolle kaksi vuotta kestäneen voimakkaan kasvuvaiheen jälkeen. Pääkaupunkiseudulla maaliskesäkuussa työllisen työvoiman kasvu oli voimakkainta Espoossa, lähes viisi prosenttia. Helsingissä se oli noin neljä prosenttia. Vantaalla ja kehysalueella työllisten lukumäärä oli lähes samalla tasolla kuin vuotta aikaisemminkin.

Työlliseen työvoimaan kuului koko maassa 2,6 milj. työntekijää. Helsingin seudulla heitä oli 712 000 ja pääkaupunkiseudulla 560 100 henkilöä. Työllisyysaste eli työllisten osuus 15-64 -vuotiaasta väestöstä oli koko maassa 71,9 prosenttia, Helsingin seudulla 76,6 ja pääkaupunkiseudulla 77 prosenttia.

Etenkin julkinen sektori lisäsi työvoimaansa

Helsingin seudun työllisen työvoiman kasvu oli julkisen sektorin varassa, sillä huhti-kesäkuussa työllisiä oli yksityissektorilla saman verran kuin vuotta aikaisemmin. Julkisen sektorin työllisten määrä kasvoi lähes 8 prosenttia. Valtion työntekijöiden määrä kasvoi noin 9 prosenttia ja kuntasektorin työntekijöiden määrä 7 prosenttia. Valtion työntekijöiden määrä oli 61 100 ja kuntasektorin 118 200 huhti-kesäkuussa. Helsingin seudun työllisistä kolme neljästä kävi työssä yksityissektorilla.

Koko maassa sekä julkisen sektorin että yksityissektorin työntekijöiden määrä kasvoi vain vähän. Viimeksi mainitulla sektorilla lisäystä oli prosentti ja ensiksi mainitulla kaksi prosenttia. Valtion työntekijöiden määrä oli koko maassa 157 900 henkilöä ja kuntasektorilla kävi töissä 514 000 työntekijää. Yksityissektorilla määrä oli 1,9 milj. henkilöä.

Työllinen työvoima kasvoi julkishallinnossa

Helsingin seudulla työllinen työvoima lisääntyi eniten julkishallinnossa kuluvan vuoden toisella neljänneksellä. Kyseisellä alalla työvoima kasvoi vajaan viidenneksen eli 6 800 työntekijää edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan työllisen työvoiman kasvu oli 14 prosenttia eli 3 400 henkilöä ja työntekijöiden kokonaismäärä oli noin 27 500. Julkishallinnossa heitä oli 43 400.

Helsingin seudulla supistui työllisten määrä vain teollisuudessa ja kaupan alalla. Teollisuudessa vähennystä oli vähän yli kahdeksan prosenttia eli 7 300 työntekijää ja kaupan alalla laskua oli neljä prosenttia, 4 400 henkilöä viime vuoden toiseen neljännekseen verrattuna. Kaupan alalla

työntekijöiden määrä oli 107 200 ja teollisuudessa se oli 81 100 henkilöä tämän vuoden toisella neljänneksellä Helsingin seudulla.

Koko maassa eniten, runsaan kymmenesosan, työvoimaansa lisäsi majoitus- ja ravitsemistoiminta. Myös rakentamisessa oli lisäystä, noin 9 prosenttia. Sen työntekijämäärä oli 188 400 henkilöä. Majoitus- ja ravitsemistoiminnasta sai toimeentulonsa 93 500 työntekijää. Teollisuuden työntekijöiden määrä laski 0,4 prosenttia ja koulutuksen sekä sosiaalitoimen alalla laskua oli 0,7 prosenttia. Viimeksi mainitulla alalla työntekijöitä oli 543 300 ja teollisuudessa 471 600 henkilöä.

Työttömien määrä ja työttömyysaste yhä laskussa

Helsingin seudulla työttöminä olleiden määrä laski huhti-kesäkuussa 0,9 prosenttia viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna Tilastokeskuksen tietojen mukaan. Työttömänä oli 44 400 henkilöä eli 400 edellisvuotta vähemmän. Koko maassa työttömien määrä laski 3,9 prosenttia eli 8 200 henkilöä ja heitä oli 202 200. Edellisinä neljänneksinä työttömien määrän prosentuaalinen lasku vastaaviin edellisvuoden ajankohtiin verrattuna oli huomattavasti suurempi sekä Helsingin seudulla että koko maassa.

Tilastokeskuksen tietojen mukaan työttömyysaste oli 5,9 prosenttia Helsingin seudulla ja 7,3 prosenttia koko maassa kuluva vuoden toisella neljänneksellä. Helsingissä se oli 5,6 prosenttia. Helsingin seudulla työttömyysaste oli lähes samalla tasolla kuin vuotta aikaisemmin, sillä vähennystä oli 0,1 prosenttiyksikköä. Koko maassa työttömyysaste laski 0,4 prosenttia edellisvuodesta.

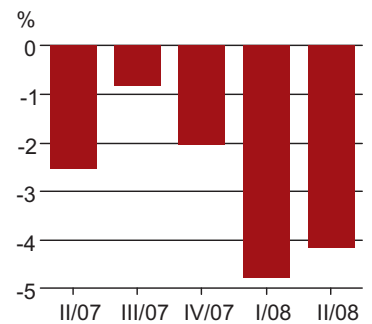
Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) tietojen mukaan Helsingin seudun työttömyysaste oli 5,6 prosenttia ja koko maassa kaksi prosenttiyksikköä enemmän kesäkuun lopussa. Helsingissä se oli 6,4 ja Vantaalla 6,7 prosenttia. Espoon työttömyysaste oli 4,7 prosenttia. Kehyskunnissa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli neljä prosenttia, joka oli runsaan prosenttiyksikön vähemmän kuin viime vuoden kesäkuussa. Sekä Helsingin seudulla että Helsingissä laskua oli 0,9 prosenttiyksikköä. Espoossa ja koko maassa työttömyysaste oli 0,7 prosenttiyksikköä edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa vähemmän. Vantaalla vähennys oli puoli prosenttiyksikköä.

Työttömyysaste

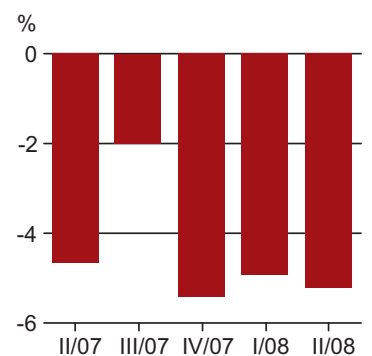
Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto ja Tilastokeskus, työvoimatutkimus

Toimeentulotukea saavat henkilöt pääkaupunkiseudulla Muutos (%) edellisestä vuodesta

Lähde: Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit

Asumistukea saavat asutokunnat pääkaupunkiseudulla Muutos (%) edellisestä vuodesta

Lähde: Kela

HYVINVOINTI

Toimeentulo- ja asumistuen saajia entistä vähemmän

Toimeentulotuen saajien määrä laski pääkaupunkiseudulla noin neljällä prosentilla maaliskesäkuussa. Eniten laskua oli Espoossa, lähes 18 prosenttia. Siellä toimeentulotuen saajia oli 5 230. Vantaalla heitä oli 8 220 ja vähennystä määrässä oli vajaa 8 prosenttia. Helsingissä kyseessä olevan tuen saajien määrä pysyi käytännöllisesti katsoen samalla tasolla kuin vuosi sitten eli 27 540 henkilöä. Pääkaupunkiseudulla sai asumistukea 33 350 perhettä kesäkuussa, laskua oli runsas viisi prosenttia.

Ilmastonsuojelutyö pääkaupunkiseudulla ja Uudellamaalla

Ilmastonmuutos on ollut yksi pääaihe keskusteluissa ja mediassa viimeisten kahden vuoden aikana. Tietoisuus ilmiöstä ja sen seurauksista on lisääntynyt ja sen myötä kansalaisten huolestuneisuus. EU on esittänyt omat tavoitteensa, jotta ilmaston lämpeneminen yli 2 asteella saataisiin estettyä. Suomi pyrkii täyttämään oman osansa tavoitteesta ja kansallisen ilmasto- ja energiastrategian uudistamistyö on käynnissä. Myös kunnat ja alueet ovat heränneet toimimaan. Pääkaupunkiseudulle valmistui ilmastostrategia viime vuoden lopussa ja Uudenmaan liitto valmistelee maakunnan ilmastostrategiaa parhaillaan.

Pääkaupunkiseudun ilmastostrategia

Pääkaupunkiseudun ilmastostrategia, joka ulottuu vuoteen 2030 asti, valmistui viime vuoden lopulla. Strategian valmistelivat yhdessä YTV ja Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupungit ja se on hyväksytty YTV:n hallituksessa ja kaupungeissa menneen kevään aikana.

Ilmastostrategiassa keskitytään niihin sektoreihin tai toimintoihin, jotka aiheuttavat eniten päästöjä tai joilla päästöjen vähentämismahdollisuudet ovat suurimmat: liikenne, maankäyttö, sähkönkulutus, rakennukset, hankinnat, kulutus ja jätteet, energiantuotanto ja yleiset keinot. Keinot ja toimet ovat sellaisia, jotka kaupungit voivat toteuttaa joko omassa toiminnassaan tai ohjauksellaan. Yritykset ja kuntalaiset voivat valinnoillaan ja toimillaan vaikuttaa pääkaupunkiseudulla syntyviin kasvihuonekaasujen päästöihin paljonkin, mutta nämä toimet on rajattu strategian ulkopuolelle, sillä kyse on kaupunkien strategiasta.

Tavoitteeseen pääsemiseksi ilmastonmuutoksen hillintä ja kasvihuonekaasujen päästöjen vähentäminen tulee valtavirtaistaa osaksi kaikkea kaupunkien suunnittelua ja toimintaa. Strategiassa esitetään lähes 120 keinoa, joilla kasvihuonekaasujen päästöjä saataisiin alenemaan.

Ilmastonsuojelutyö

Esitetyt toimet ovat monenlaisia, osa niistä on helppoja ja nopeita toteuttaa, mutta osa vaatii isoja muutoksia ajattelutavoissa, rakenteissa ja käytännöissä. Osa keinoista voidaan toteuttaa heti ja niiden vaikutukset päästöihin näkyvät nopeasti. Toiset taas ovat pidemmän aikavälin keinoja kuten maankäytön ja yhdyskuntarakenteen suunnittelu ja rakentaminen. On kuitenkin tärkeitä siirtyä jo nyt esimerkiksi energiatehokkaaseen rakentamiseen, sillä tänä vuonna rakennetut talot ja alueet ovat edelleen olemassa vuonna 2030, jolloin päästöjen pitää olla kolmanneksen nykyistä pienemmät. Aluerakenne ja rakennuskanta myös muuttuvat hitaasti, joten muutos on käynnistettävä nyt.

Strategiaraportti on valmis ja on aika panna se toimeen. Ilmastotyö YTV-alueella jatkuu YTV:n, kaupunkien ja valtion välisellä aiesopimuksella ja toimintaohjelmalla, joihin kootaan kaupunkien

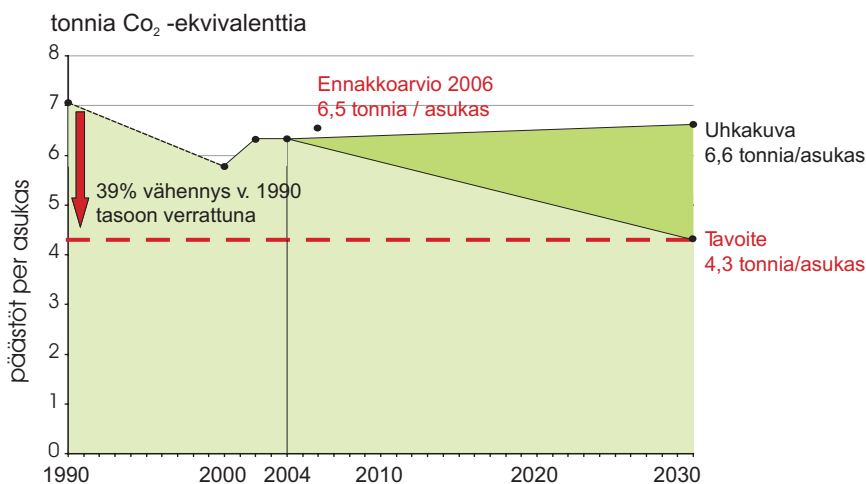
tärkeimmät toimet kasvihuonekaasujen vähentämiseksi ja määritellään yhteistyötahot. Lisäksi YTV on mukana useassa ilmastohankkeessa, jotka toteutuessaan tuovat työkaluja ja keinoja päästöjen vähentämiseen liikenteestä ja asumisesta, ilmastoystävälliseen kaupunkisuunnitteluun, hiilijalanjäljeltään pieniin hankintoihin ja varautumiseen ja sopeutumiseen ilmastomuutoksen vaikutuksiin.

Aiesopimuksen lisäksi ilmastostrategiaa toteutetaan kunnissa monin eri tavoin ja toimin. Kaupungit ovat allekirjoittaneet työ- ja elinkeinoministeriön kanssa energiatehokkuussopimukset, joilla tähdätään energiatehokkuuden parantamiseen sekä uusiutuvan energian käytön edistämiseen. Helsingissä on hyväksytty energiapoliittinen selonteko, jossa mm. asetetaan tavoitteeksi uusiutuvien energialähteiden osuuden nostaminen 20 prosenttiin energiantuotannossa vuoteen 2020 mennessä. Helsingin Energialla on myös suunnitelmia tuulivoiman lisäämiseksi. Espoon kaupunki on selvittänyt uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa ja osallistunut energiansäästötempauksiin. Vantaan kaupunki on nostanut ilmastoasiat keskeisiksi strategisiksi tavoitteiksi. Pääkaupunkiseudulla on myös lähdössä käyntiin matalaenergiarakentamisen hankkeita.

Ilmastostrategian tavoitteet

Strategian tavoitteena on alentaa pääkaupunkiseudun asukaskohtaisia kasvihuonekaasupäästöjä 39 prosentilla vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasosta. Päästöt asukasta kohden olivat vuonna 2004 noin 6,3 tonnia hiilidioksidiksi muunnettuna ja viimeisten laskelmien mukaan päästöt ovat tästä edelleen nousseet. Tavoitteen saavuttaminen on siten vaativa tehtävä.

Pääkaupunkiseudun ilmastostrategian tavoite kasvihuonekaasujen vähentämiseksi vuoteen 2030.

Lähde: YTV

Ilmastotyö Uudenmaan liitossa

Uudenmaan liiton ilmastotyö alkoi toden teolla vuonna 2005, jolloin käynnistetyt Uudenmaan kuntien kasvihuonekaasupäästölaskelmat sekä osallistuminen Itämeren maiden sopeutumista luotaa-

vaan ASTRA-hankeeseen konkretisoivat Uudenmaan liiton roolia maakunnallisena ilmastovaikuttajana.

Uudenmaan kasvihuonekaasupäästölaskelmat antoivat valmistuttuaan arvokasta taustatietoa Uudenmaan kuntien kasvihuonekaasupäästöistä. Laskelmat toteutettiin yhdessä YTV:n kanssa, ja ne tehtiin Suomen kuntaliiton ylläpitämällä KASVENER-ohjelmalla. Tietoa päästöistä saatiin vuosilta 1990 ja 2003. Tällä hetkellä liitossa päivitetään päästölaskelmia vuodelta 2006. Päivityksen yhteydessä sekä uudet että vanhat päästöt lasketaan myös ns. hyödynjakomenetelmää hyväksi käyttäen, millä tavoin esim. YTV on laskenut oman alueensa päästöjä.

Osallistuminen Suomen geologian tutkimuskeskuksen ylläpitämään ASTRA-projektiin (2005-2007) antoi Uudenmaan liitolle uutta tietoa ilmastonmuutokseen sopeutumisesta. Projektiin liittyen selvitettiin liitossa maakunnan rannikon alltiutta meritulville. Uudenmaan rannikkoalueiden yleispiirteinen tulvakartta onkin herättänyt valmistuessaan paljon mielenkiintoa maakunnassa. Uudenmaan liitolla on tarkoitus tarkentaa tehtyä tulvakartoitusta vuoden 2008-2009 aikana.

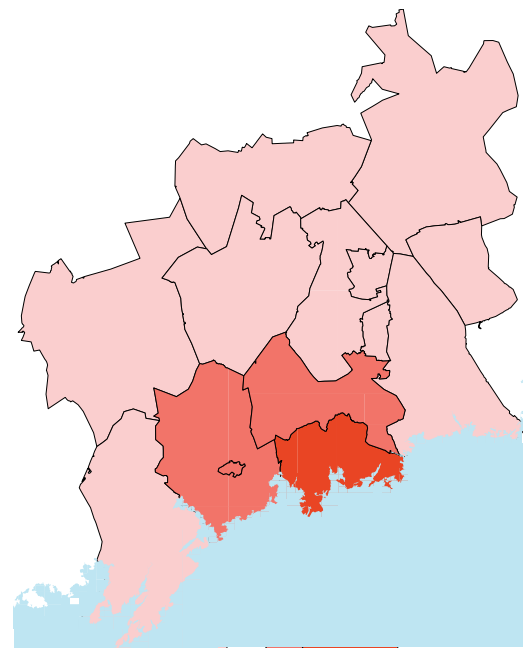
Edelliset projektit osoittivat, että maakunnalliselle ilmastotyölle on runsaasti kysyntää ja tarvetta Uudellamaalla, mutta että ilmastoasia on moniulotteista ja vaikeasti hahmotettavaa. Tästä johdun lähdettiin Uudenmaan liitossa suunnittelemaan maakunnallista ilmastostrategiaa. Työ aloitettiin taustaselvitysten teolla, jotka ovatkin lisänneet merkittävästi Uudenmaan liiton tietoisuutta ilmastoasiasta. Tällä hetkellä on strategiatyötä ohjaamaan perustettu monialainen ohjausryhmä Uusmaalaisista sidosryhmistä. Ohjausryhmän kanssa tullaan mm. miettimään ilmastostrategian sisältöä ja mahdollisia toimenpiteitä.

Eriyistä huomiota strategiassa tullaan kiinnittämään etenkin liikkumiseen, maankäyttöön sekä energiakysymyksiin. Näistä etenkin maankäytön ilmastovaikutuksia on jo käsitelty Uudenmaan maankäytön kehityskuvavaihtoehtotyössä sekä Helsingin metropolialueen kestävästä aluerakennetta selvittäneessä METKA-hankkeessa. Energiakysymyksiä pyritään käsittelemään sekä energian tuotannon että kulutuksen kautta. Kysymyksiin liittyen on Uudenmaan liitolla tarkoitus käynnistää Uudenmaan alueen uusiutuvien energiavarojen potentiaaliselvitys.

Strategiatyön aikana on kristallisoitunut ilmastotiedon välittämisen ja verkottoitumisen erittäin suuri merkitys ilmastoasian eteenpäin viemisessä ja strategian toteutuksessa. Uudenmaan liitossa painotetaan ilmastoyhteistyön tärkeyttä sidosryhmien kanssa, mistä hyvänä esimerkkinä voidaan pitää mm. Uudenmaan kuntien aktiivista kokoustamista, ilmastoyhteistyötä Kuuma-kuntien kanssa sekä ohjausryhmätyöskentelyä Maa- ja metsätalousministeriön koordinoimassa alueellisia sopeutumisverkostoja kehittävässä READNET-hankkeessa. Lisäksi Uudenmaan liitto on vienyt ilmastotietoa eteenpäin järjestämällä mm. varsin laajan ilmastonmuutosaiheisen seminaarin vuoden 2007 lopulla.

Uudenmaan seuraavassa maakuntasuunnitelmassa yhtenä teemana tulee olemaan ilmastonmuutos. Uudenmaan ilmastostrategia tulee olemaan osa suunnitelmaa.

info

Pääkaupunkiseutu:	Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa
Kehysalue:	Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmi-järvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula ja Vihti
Helsingin seutu:	Pääkaupunkiseutu ja kehysalue
Uusimaa:	Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakunnat

Käsitteitä

Asunnon ostoaikomukset:

Niiden kotitalouksien osuus, jotka aikovat ostaa asunnon varmasti tai mahdollisesti seuraavan vuoden aikana.

Ilmanlaatuindeksi:

Ilman epäpuhtauksien (rikkidioksidi, typpidioksidi, häkä, otsoni ja hengitettävä pöly) kuukausittaisiin maksimiarvoihin perustuva indeksi.

Kuolleisuus (eli kuolevuus):

Käsitteellä tarkoitetaan kuolemista ilmiönä, jonka väestöllistä vaikutusta tutkitaan, tai mitä tahansa mittalukua, joka ilmoittaa kuolleiden osuuden (yleensä promilleina) väestöstä tai jostakin väestöosasta.

Lento- ja laivaliikenteen matkustajat:

Lähteneet ja saapuneet matkustajat yhteensä.

Myynti:

Helsingin seudulla sijaitsevien yritysten arvonlisäveron alainen myynti.

Palkkasumma:

Helsingin seudulla sijaitsevien yritysten maksama palkkasumma.

Rikokset:

Väkivaltarikokset – poliisin tietoon tulleet henkeen tai terveyteen kohdistuvat rikokset sekä siveellisyyserikokset. Omaisuusrikokset – poliisin tietoon tulleet varkaudet, näpistyksiset, ryöstöt, vahingon teot, moottoriajoneuvon luvattomat käyttöönotot, petokset jne.

Saldoluku:

Suhdanne- ja kuluttajabarometrissä saldoluulla kuvataan odotuksia. Se lasketaan siten, että myönteisten

vastausten prosenttiosuudesta vähennetään kielteisten vastausten prosenttiosuus. Positiivinen luku kuvaa optimistisia odotuksia.

Tuotanto:

Kuvaa alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiiviteettia

- 1) Helsingin seutu: Toimialoittaisten tuotannon kehitystä ennakoivien indikaattorien perusteella konstruoitu Helsingin seudun tuotannon ennakoiva kuvaaja. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto perustuu indikaattoreiden ennakoarvoihin. Tietolähde: Kaupunkitutkimus TA Oy.
- 2) Suomi: Tilastokeskuksen Kansantalouden neljännesvuositilinpidon bruttokansantuote kiintein hinnoin. Tuorein neljännes on Tilastokeskuksen julkaisema kokonaistuotannon ennakkotieto.

Työnvälitystilasto:

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) tilasto, joka perustuu työnhakijoiden rekisteriin. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen ja työ- ja elinkeinoministeriön työttömyysasteet poikkeavat hieman toisistaan johtuen tietojen erilaisesta hankintatavasta.

Työttömyysaste:

Työttömien osuus työvoimasta.

Työvoimatutkimus:

Tilastokeskuksen otospohjainen kuukausittain tehtävä haastattelututkimus. Työllisyyttä koskevissa toimialoittaisissa tiedoissa on pienten toimialojen kohdalla suurehko virhemarginaali.

HELSINGIN SEUDUN SUUNNAT

- Muutostietoja neljännesvuosittain
- Ilmestyy vuonna 2008 viikoilla 10, 23, 36, 49

Toimitus ja julkaisija
PL 5500
000099 Helsingin kaupunki
Faksi (09) 310 36406
www.hel2.fi/tietokeskus/suunnat, www.ytv.fi

Lisätietoja:

Leena Hietaniemi, Helsingin kaupungin tietokeskus, p. (09) 310 36404
Leila Lankinen, Helsingin kaupungin tietokeskus, p.(09) 310 36402

KUSTANTAJAT

Pääkaupunkiseudun yhteistyövaliokunta
YTV

Helsingin kaupungin tietokeskus

Espoon kehittämis- ja tutkimusryhmä

Vantaan tilasto- ja tutkimusyksikkö

Uudenmaan liitto

Uudenmaan työvoima- ja elinkeinokeskus

Helsingin seudun kauppakamari